

פרשת תצוה, המדור - הגיגים, ד"ר חזות גבריאלי

מנהיג ללא סיגרים ושמפניה

רבים ההסברים לעובדה כי שמו של משה רבנו אינו נמצא בפרשת תצוה. ברם, עובדה נוספת אף היא מעניינת נמצאת בפרשתנו. הקב"ה אינו מתעלם ממשה חלילה, אדרבה, במקום הפניה העקיפה אל שמו, הוא פונה אליו בלשון ישירה "ואתה" שלש פעמים:

וְאַתָּה תִּצְוֶה אֶת־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וַיִּקְחוּ אֵלֶיךָ שֶׁמֶן זֵית זָךְ כְּתִיב לְמַאֲוֵר... (שמות כז, כ)

וְאַתָּה הִקְרַב אֵלֶיךָ אֶת־אֹהֶרֶן אֹחֶיךָ וְאֶת־בְּנָיו אִתּוֹ מִתּוֹךְ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל לְכַהֲנֹתִי ... (שמות כח, א)

וְאַתָּה תִּדְבֹר אֶל־כָּל־חֲכָמֶיךָ לְבָב אִשְׁרָךְ מִלְּאִתּוֹ רֹחַ חֲכָמָה וְעִשׂוּ אֶת־בְּגָדֵי אֹהֶרֶן... (שמות כח, ג)

בשלושת הציוויים הללו משה מתבקש לבסס את ציווי מול הנמענים על אישיותו ומהותו הפנימית (= "ואתה"). הפניות לנמענים אלו דווקא צריכות להכיל את ה'אתה' של משה. מה יש בשלושה ציוויים אלו? מצאנו דרשות מאירות לציוויים אלו העשויים להצביע על המשותף לכולם.

באשר ל**שמן לנרות** מצאנו - " רבי שמעון בן יוחי אומר אין ציווי בכל מקום אלא חסרון כיס, שני: צו את בני ישראל ויקחו אליך שמן זית זך.. (ספרי במדבר, פרשת נשא, פיסקה א). תכונותיו הנעלות של משה רבנו וצניעותו החומרית בחיי היום יום עומדות לזכותו בבואו לצוות מעם ישראל מצווה שיש בה חסרון כיס מתמיד. אף אחד לא יוכל להטיח בפניו שיפסיק לשתות שמפניה וורודה או שיפסיק לעשן סיגרים יקרים בטרם שיבקש מכל אחד להכניס את ידו לעומק כיסו כדי לממן שמן זית זך ללא הפסקה להדלקת המנורה.

באשר ל**הקרבת** אהרון ובניו לכהונה מצאנו - " רבן אמרי כל מי שנה שהיו ישראל במדבר שמש משה בכהונה גדולה.. (שמות רבה (וילנא), פרשת תצוה, לז). משה צריך היה לבצע ציווי זה מתוך עומק פנימיותו ("ואתה"), ללא כל תחושת החמצה קטנה שבקטנות על אף שהוא, משה רבנו, מילא תפקיד זה עד לרגע הציווי. על אף חשיבות התיק והניסיון הרב של מחזיקו (תיק תקשורת?), פעמים מחויב המנהיג להעבירו לידי אחרים.

באשר לפנייה ל**חכמי לב**, העניין מדבר בעד עצמו - " ואתה תדבר אל כל חכמי לב. הזכיר גם כאן שני נוכחיות - 'ואתה תדבר', לפי שכל חכמי לב קיבלו האצילות מן משה כמו שנאמר (במדבר יא, יז) ואצלתי מן הרוח אשר עליך ושמתי עליהם, וכן כל עושי המלאכה אשר היו בצל אל קיבלו שפע החכמה באמצעות משה", (כלי יקר, שמות, פרק כח).

hazutg@gmail.com